

5. Міндовкілля підготувало рейтинг «ТОП-100 найбільших підприємств-забруднювачів» за 2019 рік. URL: <https://mepr.gov.ua/news/37063.html>

6. Про затвердження Положення про Державну екологічну інспекцію України: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2017 р. № 275. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-%D0%BF#Text>

7. Про затвердження Положення про Міністерство охорони здоров'я України: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/267-2015-%D0%BF#Text>

8. Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 16 жовтня 1992 року № 2707-XII. Відомості Верховної Ради України, 1992. № 50. Ст.678.

REFERENCES:

1. Pro Radu natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy. (1998, March 5). [On the National Security and Defense Council of Ukraine]. Zakon Ukrainy vid 5 bereznia 1998 roku № 183/98-VR. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 35, 237 [in Ukrainian].

2. Pro perelik, kilkisnyi sklad i predmety vidannia komitetiv Verkhovnoi Rady Ukrainy deviatoho sklykannia. (2019). [On the list, quantitative composition and subjects of the committees of the Verkhovna Rada of Ukraine of the ninth convocation]. Postanovoju Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 29 serpnia 2019 roku № 19-IX. *Vidomosti Verkhovnoi Rady*, 35, 147 [in Ukrainian].

3. Pro Kabinet Ministriv Ukrainy. (2014, February 27). [On the Cabinet of Ministers of Ukraine]. Zakon Ukrainy vid 27 liutoho 2014 roku № 794-VII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady*, 13, 222 [in Ukrainian].

4. Deiaki pytannia Ministerstva zakhystu dovkillia ta pryrodnykh resursiv. (2020). [Some issues of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 25 chervnia 2020 r. № 614. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/614-2020-%D0%BF#n13> [in Ukrainian].

5. Mindovkillia pidhotuvalo reitynh «TOP-100 naibilshykh pidpriemstv-zabrudniuvachiv» za 2019 rik. (2019). [The Ministry of Environment has prepared a rating of "TOP-100 largest polluting enterprises" for 2019]. Retrieved from: <https://mepr.gov.ua/news/37063.html> [in Ukrainian].

6. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavnu ekolohichnu inspektsiiu Ukrainy. (2017). [On approval of the Regulations on the State Ecological Inspectorate of Ukraine]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 19 kvitnia 2017 r. № 275. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

7. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Ministerstvo okhorony zdorovia Ukrainy. (2015). [On approval of the Regulation on the Ministry of Health of Ukraine]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 25 bereznia 2015 r. № 267. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/267-2015-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

8. Pro okhoronu atmosferного povitria. (1992, October 16). [On protection of atmospheric air]. Zakon Ukrainy vid 16 zhovtnia 1992 roku № 2707-XII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 50, 678 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 14.04.2021

УДК 347.965

DOI: 10.36550/2522-9230-2021-10-88-93

Старовойтова Світлана Миколаївна,
здобувач ПВНЗ «Університет сучасних знань»
e-mail: starovoitova_sv@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-3766-1251>

ЮРИДИЧНИЙ СКЛАД АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ЗА ПРОЯВ НЕПОВАГИ ДО СУДУ АБО КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Статтю присвячено аналізу юридичного складу адміністративного правопорушення за прояв неповаги до суду або Конституційного Суду України, передбаченого ст. 185-3 КУпАП.

Розкрито зміст основних елементів юридичного складу адміністративного правопорушення за неповагу до суду або Конституційного суду. Вказано, що на відміну від усталеного твердження об'єктом адміністративного правопорушення є не суспільні відносини у сфері судочинства, а конкретний їх елемент – обов'язок дотримання учасниками судового розгляду встановлених правил поведінки як частина змісту процесуальних правовідносин. З'ясовано, що діяння як ознака об'єктивної сторони правопорушення, передбаченого ст. 185-3 КУпАП, може проявлятися у дії чи бездіяльності. Висвітлено основні можливі прояви дій та бездіяльності як прояви неповаги до суду або Конституційного суду України. Підтримано пропозиції щодо формалізації загальних правил поведінки в суді та під час судового засідання. Доведено необхідність дослідження співвідношення процесуальних та адміністративних

правопорушень, що вчиняють під час судового засідання, так само як і співвідношення процесуальних заходів примусу із заходами адміністративної відповідальності за прояв неповаги до суду або Конституційного суду України. Виявлено доцільність уніфікації підходів до визначення поняття «злісне ухилення від явки до суду» в частині кратності вчинення порушення. Зазначено, що суб'єкти адміністративного правопорушення за прояв неповаги до суду можуть бути поділені на загальні та спеціальні. Підкреслено, що спеціаліст як спеціальний суб'єкт адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 185-3 КУпАП, несе відповідальність виключно за прояв неповаги до Конституційного Суду України. Тому автором запропоновано визнати спеціаліста спеціальним суб'єктом адміністративної відповідальності за неповагу до суду.

Ключові слова: адміністративна відповідальність, неповага до суду, Конституційний Суд України, адміністративне правопорушення, юридичний склад, діяння.

Starovoytova S. SET OF FACTS OF ADMINISTRATIVE OFFENCE FOR CONTEMPT OF COURT OR THE CONSTITUTIONAL COURT OF UKRAINE

The article is focused on the analysis of set of facts of an administrative offense for contempt of court or the Constitutional Court of Ukraine under the Art. 185-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses.

The author has revealed the content of the main elements of the set of facts of an administrative offense for contempt of court or the Constitutional Court. It has been indicated that, unlike the established affirmation, the object of an administrative offense is not public relations in the field of judicial proceedings, but their specific element – it is the obligation of participants of the trial to comply with the established rules of conduct as part of the content of procedural legal relations. It has been clarified that the action, as a feature of the objective aspect of the offense under the Art. 185-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses can be manifested either in the action or omission. The main possible manifestations of actions and omission as manifestations of contempt of court or the Constitutional Court of Ukraine have been highlighted. The author has supported propositions on formalization of general rules of conduct in court and during court hearings. The author has proved the necessary to study the correlation of procedural and administrative offences committed during a court hearing, as well as the ratio of procedural coercive measures with administrative liability measures for contempt of court or the Constitutional Court of Ukraine. The author has clarified the expediency to unify approaches on determining the concept of “malicious evasion from appearing in court” in terms of the multiplicity of committing the offense. It has been stated that subjects of an administrative offense for contempt of court can be divided into general and special ones. It has been emphasized that an expert as a special subject of an administrative offense under the Art. 185-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses is solely responsible for contempt of the Constitutional Court of Ukraine. Therefore, the author has offered to admit an expert as a special subject of administrative liability for contempt of court.

Key words: administrative liability, contempt of court, Constitutional Court of Ukraine, administrative offense, set of facts, actions.

Постановка проблеми. Публічне висловлення неповаги до суду або Конституційного суду України є одним із проявів правового нігілізму, що вкрай негативно впливає на здійснення судовою владою своїх функцій і вимагає створення дієвих запобіжників. Наявність юридичних гарантій дотримання встановленого порядку здійснення правосуддя та встановлення юридичної відповідальності за прояв неповаги до суду зумовлено й тим, що на суд (суддів) покладається прями́й (безпосередній) обов'язок щодо зміцнення і підтримання авторитету судової влади в суспільстві [1, с. 1003]. З цією метою Конституцією України встановлено заборону щодо впливу у будь-який спосіб на суддів та гарантовано, що «за неповагу до суду чи судді винні особи притягаються до юридичної відповідальності» [2]. Тому питання юридичної і нормативної конструкції правопорушень за прояв неповаги до суду або Конституційного суду України має вагомe значення для реалізації конституційних приписів та зміцнення довіри до судової гілки влади в Україні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання юридичної, в тому числі й адміністративної відповідальності за прояв неповаги до суду, ставали предметом наукового пошуку фахівців з різних галузей права, зокрема: Н. Коновалової [1], Л. Остафійчук [3], Р. Скринковського [1] та інших. Незважаючи на науковий інтерес до зазначеної проблематики, низка питань залишилась не вирішеною, зокрема це стосується юридичного складу адміністративного правопорушення за прояв неповаги до суду або Конституційного суду України. Увага вчених була зосереджена передусім на об'єктивній стороні нормативної конструкції адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 185-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) [4], що призводить до неповного уявлення про інші елементи юридичної конструкції цього делікту.

Мета статті – подальший розвиток наукових уявлень про юридичний склад адміністративного правопорушення за прояв неповаги до суду або Конституційного суду України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Склад адміністративного правопорушення є юридичною конструкцією, за допомогою якої законодавець встановлює ознаки, що свідчать про протиправність діяння. Склад адміністративного правопорушення становить собою сукупність основних, визначальних ознак, які виділені законодавцем як типові, необхідні і водночас достатні для притягнення особи до юридичної відповідальності [5, с. 25].

Юридична наука визначає склад адміністративного правопорушення через сукупність таких елементів: об'єкт правопорушення, об'єктивна сторона правопорушення, суб'єкт правопорушення, суб'єктивна сторона правопорушення. Ці елементи перебувають у системних зв'язках, оскільки, як зазначає Л. Шестак, «лише одночасна наявність усіх об'єктивних і суб'єктивних ознак створює склад

правопорушення й є підставою для застосування передбачених законодавством адміністративних санкцій» [6, с. 11].

Об'єктом адміністративного правопорушення зазвичай називають суспільні відносини, на які посягає таке правопорушення. На думку науковців, суспільні відносини як об'єкт адміністративного правопорушення можуть бути або урегульовані нормами адміністративного права [7, с.14], або урегульовані нормами різних галузей права [8, с. 28], або складатися у різних сферах суспільного життя [9, с. 273]. Незважаючи на відмінності у трактуванні галузевої приналежності суспільних відносин, вчені погоджуються з тим, що для визнання їх об'єктом адміністративного правопорушення такі суспільні відносини охороняються заходами адміністративної відповідальності.

Цікаву точку зору щодо об'єкта адміністративного правопорушення наводить О. М. Миколенко. Погоджуючись з тим, що об'єкт адміністративного правопорушення – це суспільні відносини, на які посягають адміністративні правопорушення, вчений уточнює, що «незалежно від того, на суб'єкт, об'єкт чи зміст конкретного правовідношення зазіхає адміністративне правопорушення, відбувається загальна дестабілізація цього правовідношення» [10, с. 53–54]. Саме в конкретизації елемента правовідносин, на який посягає адміністративне правопорушення дослідник вбачає відмінність поняття «об'єкт адміністративного правопорушення» від суміжних категорій. Тому не можна погодитись із твердженням, що об'єктом правопорушення, передбаченого статтею 183-5 КУпАП «Прояв неповаги до суду або Конституційного Суду України» є «суспільні відносини у сфері судоустрою [11]». Останні є скоріш об'єктом адміністративно-правової охорони, оскільки мають цінність для існування та розвитку держави і суспільства загалом і тому охороняються різними правовими способами, серед яких адміністративні стягнення є лише одним із видів таких правових способів [10, с. 53–54].

Спираючись на науковий підхід О. М. Миколенка, безпосереднім об'єктом правопорушення, передбаченого статтею 185-3 КУпАП, варто визнати зміст процесуальних правовідносин, а саме виконання їх учасниками покладених на них процесуальними законами обов'язків під час судового розгляду справи. Такий висновок узгоджується з диспозиціями ч. 1–3 та 5 ст. 185-3 КУпАП, якими визнано протиправними діяння щодо ухилення від явки до суду, невідкорення розпорядженню головуєчого, порушення порядку, вчинення дій, що свідчать про явну зневагу до суду або Конституційного Суду України саме під час судового засідання. Виключенням є приписи ч. 4 ст. 185-3 КУпАП, якими передбачено відповідальність за невиконання поручителем зобов'язань, покладених судом під час провадження у справах за адміністративними позовами з приводу затримання та видворення іноземців та осіб без громадянства [4]. Обсяг зобов'язань поручителя лише частково входить до змісту процесуальних правовідносин, що виникають під час судового розгляду справи. Так, статтею 289 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) передбачено, що поручитель зобов'язаний забезпечувати виконання іноземцем або особою без громадянства покладених на нього обов'язків, а саме: «1) прибувати до визначеної службової особи з установленою судом періодичністю; 2) не відлучатися з населеного пункту, в якому іноземець або особа без громадянства тимчасово перебуває, без дозволу визначеної службової особи; 3) невідкладно повідомляти визначену службову особу про зміну свого місця проживання» [12]. Крім того, поручитель зобов'язаний за потреби доставити іноземця або особу без громадянства, стосовно якої здійснюється судовий розгляд, до суду чи органу (підрозділу), який подав позов [12]. Тому порушення поручителем своїх зобов'язань лише частково може свідчити про прояв неповаги до суду. Підхід законодавця до формулювання диспозиції ч. 4 ст. 185-3 КУпАП зумовлений широким тлумаченням об'єкта цього адміністративного правопорушення, як суспільних відносин у сфері судоустрою. У подальшому такий підхід може призвести до нівеляції практичної цінності об'єкта адміністративного правопорушення, як елемента, що дозволяє відмежувати діяння від інших суміжних посягань в сфері судоустрою та тих, за які передбачено кримінальну відповідальність [13, с. 828].

Об'єктивна сторона складу порушення – це система передбачених адміністративно-правовою нормою ознак, що характеризують зовнішню сторону проступку. Вона включає в себе передусім такі ознаки, як: саме протиправне діяння – дія чи бездіяльність; шкідливі наслідки діяння; причинний зв'язок між протиправним діянням та шкідливими наслідками, що наступили; час, місце, умови, способи та засоби вчинення правопорушення [14, с. 139-140].

Адміністративне правопорушення, передбачене ст. 185-3 КУпАП, є правопорушенням із формальним складом – диспозиції її норм не містять вказівку на шкідливі наслідки діяння. Для застосування адміністративної відповідальності достатньо факту вчинення дії або встановлення факту бездіяльності.

Діяння, що свідчить про порушення порядку під час судового засідання, вчинення дій, які свідчать про явну зневагу до суду або встановлених у суді правил, може виражатись як у формі вербальної комунікації, так і шляхом невербального спілкування (жестикуляції, інших невербальних сигналів) [1, с. 1004]. На думку І. Русенко, проявами неповаги до суду або Конституційного Суду України можуть бути: 1) некоректна поведінка присутніх у судовій залі; 2) образливі висловлювання на адресу судді (суду); 3) будь-яке умисне ігнорування виконання певної вимоги (або непокора) суду; 4) зневажливе ставлення до зауважень судді (суду), хамство (нахабне і різке спілкування з учасниками судового процесу та іншими присутніми в приміщенні суду особами), вигуки тощо [15].

З огляду на те, що ст. 158-3 КУпАП не містить вичерпного переліку дій, що можуть бути розцінені як неповага до суду, варто погодитись із думкою про необхідність розроблення та прийняття загальних правил перебування в суді [16]. Наразі такі вимоги містяться у процесуальних кодексах і вимагають систематизації у єдину норму (припис) в межах процесуальних кодексів або Закону України «Про судоустрій та статус суддів», або формалізації у підзаконному нормативно-правовому акті.

Бездіяльність як ознака неповаги до суду полягає у злісному ухиленні від явки до суду свідка, потерпілого, позивача, відповідача, експерта, перекладача; у злісному ухиленні від явки на засідання, пленарне засідання Сенату, Великої палати Конституційного Суду України перекладача, свідка, спеціаліста, експерта, інших учасників конституційного провадження, залучених Конституційним Судом України до участі у справі; в непідкоренні зазначених осіб та інших громадян розпорядженню головуючого на судовому засіданні (наприклад, відмова від видалення із зали судового засідання); не виконання поручителем зобов'язань, покладених судом під час провадження у справах за адміністративними позовами з приводу затримання та видворення іноземців та осіб без громадянства (ч. 4 та 5 ст. 289 КАС України) [4; 12].

Серед усіх ознак бездіяльності, як прояву неповаги до суду, найбільше запитань викликає норма про відповідальність за злісне ухилення спеціального кола учасників судового розгляду від явки до суду. Законодавець не надає визначення ані поняттю «ухилення від явки до суду», ані поняттю «злісне ухилення від явки до суду». Вочевидь, що ухилення від явки до суду може бути визнано правопорушенням лише за умови належного повідомлення учасника провадження про дату, час та місце розгляду справи та за відсутності поважних причин. Сьогодні питання «поважності» причин неявки до суду вирішується судом, однак у згаданих вище правилах поведінки в суді доцільно було б визначити принаймні приблизний перелік таких причин. Злісне ухилення від явки до суду володітиме усіма ознаками родового поняття, однак для визнання вимагатиме встановлення факту неодноразового невиконання обов'язку. Питання у кратності неявки до суду без поважних причин за умови належного повідомлення про дату, час та місце розгляду справи є дискусійним. Так, пропонуються різні варіанти: більше одного разу, два та більше, понад три. Нині це питання вирішується на розсуд суду. Однак вважаємо, що його належне вирішення потребує вироблення уніфікованого підходу до тлумачення з огляду на такий проблемний аспект.

Так, питання об'єктивної сторони правопорушення, передбаченого ст. 185-3 КУпАП, потребує подальшого ґрунтовного опрацювання з метою відмежування її ознак від ознак процесуальних правопорушень, за вчинення яких застосовують заходи процесуального примусу, передбачені процесуальними кодексами України. Так, ст. 149 КАС України уповноважує суд на постановлення ухвали про стягнення в дохід Державного бюджету України штрафу з особи у разі: невиконання процесуальних обов'язків, зокрема ухилення від вчинення дій, покладених судом на учасника судового процесу; допущення бездіяльності з метою перешкоджання судочинству; використання під час процедури врегулювання спору за участю судді портативних, аудіотехнічних пристроїв, а також здійснення фото- і кінозйомки, відео-, звукозапису [12]. Названі діяння відповідають ознакам об'єктивної сторони ст. 185-3 КУпАП, а отже потребують визначення критеріїв відмежування за ознакою суспільної шкідливості.

Суб'єкт адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 185-3 КУпАП, може бути загальним і спеціальним. Загальним суб'єктом адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 185-3 КУпАП, є будь-яка фізична осудна особа, яка на момент вчинення адміністративного проступку досягла шістнадцятирічного віку, й бере участь у судовому засіданні. Спеціальними суб'єктами є: свідок, потерпілий, позивач, відповідач, експерт, перекладач, спеціаліст, уповноважені особи підприємств, установ чи організацій, які визнані судом поручителями у справах за адміністративними позовами з приводу затримання та видворення іноземців та осіб без громадянства. Зазначимо, що відповідальність спеціаліста настає виключно за злісне ухилення від явки на засідання, пленарне засідання Сенату, Великої палати Конституційного Суду України. Диспозиції ч. 1–3 ст. 185-3 КУпАП не передбачають відповідальність спеціаліста за злісне ухилення від явки до суду. Суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 185-3 КУпАП, характеризується наявністю вини як у формі умислу, так і у формі необережності [1, с. 1006].

Висновки. Аналіз юридичного складу адміністративного правопорушення за прояв неповаги до суду або Конституційного Суду України, передбаченого ст. 185-3 КУпАП, дозволив виявити низку проблемних положень, що потребують вирішення з метою підвищення ефективності застосування адміністративної відповідальності як гарантії здійснення правосуддя. По-перше, потребує уточнення диспозиція ч. 4 ст. 185-3 КУпАП, якою встановлено відповідальність за невиконання поручителем зобов'язань, покладених судом під час провадження у справах за адміністративними позовами з приводу затримання та видворення іноземців та осіб без громадянства. Сьогодні лише частина обов'язків поручителя відповідає ознакам об'єкта адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 185-3 КУпАП. По-друге, виникає потреба у формалізації правил перебування в суді та правил поведінки під час судового засідання. По-третє, видається доцільним віднесення до спеціального суб'єкта адміністративної відповідальності за прояв неповаги до суду спеціаліста.

Проблематика юридичного складу адміністративного правопорушення за прояв неповаги до суду або

Конституційного Суду України потребує подальшого дослідження співвідношення процесуальних порушень під час судового засідання, за які застосовуються заходи судового примусу, із адміністративними правопорушеннями, що посягають авторитет судової влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Коновалова Н. Скринковський Р. Практичні питання застосування ст. 185-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення (прояв неповаги до суду) при здійсненні судочинства. *Traektoriâ Nauki = Path of Science*. 2019. № 12. С. 1002-1010.
2. Конституція України від 28.06.1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 11.04.2021).
3. Остафійчук Л.А. Юридична відповідальність за неповагу до суду: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.10. Одеса, 2015. 24 с.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення 11.04.2021).
5. Колпаков В.К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право): навч. посіб. К., 2008. 129 с.
6. Шестак Л. Склад адміністративного правопорушення та його значення для призначення покарання. *Підприємництво, господарство і право*. 2009. № 12. С. 9–11.
7. Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2003. 544 с.
8. Адміністративне право України: підручник / Ю.П. Битяк, В.М. Гарашук, В.В. Богущкий та інш.; за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гарашука, В.В. Зуй. Харків: Право, 2012. 656 с.
9. Гуржій Т.О. Адміністративне право України: навч. посіб. Київ: КНТ, 2011. 680 с.
10. Миколенко О.М. Об'єкт адміністративно-деліктних правовідносин в доктрині адміністративного права. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2018. № 31. С. 52-54.
11. Рекомендації щодо притягнення до відповідальності за неповагу до суду від 04.11.2016 № 74. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/vr074414-16> (дата звернення 30.10.2020).
12. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (дата звернення 30.10.2020).
13. Сидоренко В.В. Об'єкти адміністративних проступків у сфері економічної діяльності. *Форум права*. 2011. № 2. С. 828-832.
14. Стрельченко О.Г. Специфіка проступку як складової частини адміністративного делікту. *Право і суспільство*. 2012. № 3. С. 137-143.
15. Русенко І. Проблеми практичного застосування юридичної відповідальності за прояв неповаги до суду. *Актуальні питання державотворення в Україні очима молодих науковців*. URL: http://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=1164
16. Соловьева О. Какие проблемы могут возникнуть с привлечением к ответственности за проявление неуважения к суду. *Закон і бізнес*. 28.12-10.01.2020. URL: <https://zib.com.ua/ru/140717-kakie-problemi-mogut-vozniknut-s-privlecheniem-k-otvetstvennosti.html>

REFERENCES:

1. Konovalova, N., Skrynkovskiy, R. (2019). Praktychni pytannia zastosuvannia st. 185-3 Kodeksu Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia (proiav nepovahy do sudu) pry zdiisnenni sudochnystva [Practical issues relating to the application of article 185-3 of the Code of Administrative Offences (contempt of court) in judicial proceedings]. *Traektoriâ Nauki – Path of Science*. 2019. № 12. P. 1002-1010 [In Ukrainian].
2. Konstytutsiia Ukrainy [The Constitution of Ukraine] (Ukraine), 28.06.1996. Retrieved October 30, 2019, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].
3. Ostafiichuk, L. (2015). *Yurydychna vidpovidalnist za nepovahu do sudu* [Legal liability for contempt of court] (Doctoral thesis), Odeska yurydychna akademiia. Odesa [in Ukrainian].
4. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia [Code of Ukraine on Administrative Offenses] (Ukraine), 07.12.1984 No 80731-10. Retrieved April 11, 2021, from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> [in Ukrainian].
5. Kolpakov, V. (2008). *Administratyvna vidpovidalnist (administratyvno-deliktne pravo)* [Administrative liability (administrative-tort law)]. Kyiv. [In Ukrainian].
6. Shestak, L. (2009). *Sklad administratyvnoho pravoporushennia ta yoho znachennia dlia pryznachennia pokarannia* [Composition of the administrative offence and its significance for sentencing]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo – Entrepreneurship, agriculture and law*, 12, 9–11. [In Ukrainian].
7. Kolpakov, V., Kuzmenko, O. (2003). *Administratyvne pravo Ukrainy* [Administrative law of Ukraine]. Kyiv. [In Ukrainian].
8. Bytiak, Yu., Harashchuk, V., Bohutskiy, V. and others (2012). *Administratyvne pravo Ukrainy* [Administrative law of Ukraine]. Kharkiv. [In Ukrainian].
9. Hurzhii, T. (2011). *Administratyvne pravo Ukrainy* [Administrative law of Ukraine]. Kyiv [In Ukrainian].
10. Mykolenko, O. (2018). *Obiekt administratyvno-deliktnykh pravovidnosyn v doktryni administratyvnoho prava* [Object of administrative-tort legal relations in the doctrine of administrative law]. *Naukovyi visnyk*

Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu – Scientific Bulletin of the International Humanities University. 31, 52-54. [In Ukrainian].

11. Recommendations on Responsibility for Contempt of Court] (Ukraine), 04.11.2016, No 74. Retrieved October 30, 2020, from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/vr074414-16> [in Ukrainian].

12. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy [The Code of Administrative Proceedings of Ukraine] (Ukraine), 06.07.2005, No 2747-IV. Retrieved October 30, 2020, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> [in Ukrainian].

13. Sydorenko, V. (2011) Obiekty administratyvnykh prostupkiv u sferi ekonomichnoi diialnosti [Objects of administrative misconduct in the field of economic activity]. Forum prava – Law Forum.

14. Strelchenko, O. (2012) Spetsyfika prostupku yak skladovoi chastyny administratyvnoho deliktu [The specificity of misconduct as part of an administrative tort.]. Pravo i suspilstvo – Law and society. 3, 137-143 [in Ukrainian].

15. Rusenko, I. (2012). Problemy praktychnoho zastosuvannya yurydychnoi vidpovidalnosti za proiav nepovahy do sudu [Problems with the practical application of legal liability for contempt of court]. In *Aktualni pytannia derzhavotvorennia v Ukraini ochyma molodykh naukovtsiv* (p. 95–104). Ternopil [in Ukrainian].

16. Soloveva O. Kakyе problemu mohut vzniknut s pryvlechenyem k otvetstvennosti za proiavlenye neuvazheniya k sudu [What problems may arise with the prosecution of contempt of court]. Zakon i biznes – Law and business. Retrieved April 11, 2021, from <https://zib.com.ua/ru/140717-kakie-problemi-mogut-vozniknut-s-privlecheniem-k-otvetstvenn.html>

Стаття надійшла до редакції: 16.04.2021

УДК 342.95

DOI: 10.36550/2522-9230-2021-10-93-98

Хайнацький Євген Сергійович,
здобувач ПВНЗ «Університет сучасних знань»,
e-mail: khainatskyi_je@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0002-6221-355X>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ В УКРАЇНІ

Статтю присвячено дослідженню епідеміологічного благополуччя як об'єкта адміністративно-правового регулювання, а також визначено мету статті, котра полягає у вирішенні таких наукових завдань: надання характеристики поняттям «санітарне благополуччя» та «епідеміологічне благополуччя»; визначення сутності адміністративно-правового регулювання як окремого виду правового регулювання; встановлення сутності епідеміологічного благополуччя як специфічного об'єкта адміністративно-правового регулювання.

Внаслідок розкриття сформульованих у статті завдань, під час яких було використано загальні та спеціальні методи наукового пізнання, визначено ознаки епідеміологічного благополуччя як об'єкта адміністративно-правового регулювання, найсуттєвішою з яких є те, що такий об'єкт має власну структуру, яка включає адміністративні правовідносини, спрямовані на створення безпечного середовища в період пандемії.

На підставі ознак епідеміологічного благополуччя обґрунтовано доцільність використання дуалістичного підходу щодо визначення його змісту (йдеться про широке та вузьке розуміння). Вказано, що при врахуванні усіх без винятку складових елементів системи епідеміологічного благополуччя його необхідно розуміти в широкому сенсі. Таке адміністративно-правове регулювання включає комплекс різних за своїм характером заходів, спрямованих на локалізацію та недопущення масового поширення інфекційних хвороб, викликаних природними збудниками. Наголошено, що при пріоритеті елементів медико-правового характеру в складі системи епідеміологічного благополуччя слід використовувати вузький підхід щодо його розуміння та здійснювати його забезпечення виключно за допомогою заходів медичного характеру регламентованих чинним законодавством.

Ключові слова: епідеміологічне благополуччя, санітарне благополуччя, адміністративно-правове регулювання, гігієна, інфекційні хвороби, сфера охорони здоров'я.

Khainatskyi Ye. ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF EPIDEMIOLOGICAL WELL-BEING IN UKRAINE

The article is focused on studying the epidemiological well-being as an object of administrative and legal regulation; the author has also defined the purpose of the article, which is to solve the following scientific problems: characterizing the concepts of “sanitary well-being” and “epidemiological well-being”; defining the essence of administrative and legal regulation as a separate type of legal regulation; establishing the essence of epidemiological well-being as a specific object of administrative and legal regulation.

As a result of revealing the tasks formulated in the article, during which general and special methods of scientific cognition were used, the author has determined features of epidemiological well-being as an object of administrative and legal